

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena și Plămădeală Ghenadie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Ipatii Denis în numele inculpatului Andrițcu Ruslan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2022, în cauza penală privindu-l pe

Andrițcu Ruslan Xxxxx, născut la xxxxx,
originar din Xxxxx și domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 19.06.2020 – 29.09.2020;
2. Instanța de apel: 17.10.2020 – 15.12.2020;
3. Instanța de recurs ordinar: 10.06.2021 – 05.07.2021;
4. Instanța de apel: 05.08.2021 – 19.04.2022;
5. Instanța de recurs ordinar: 28.07.2022 – 12.10.2022.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari din 29 septembrie 2020, în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală, Andrițcu Ruslan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(4) Cod penal, și în baza acestei legi, i s-a stabilit pedeapsa de 3 (trei) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate inculpatului Andrițcu Ruslan, s-a suspendat condiționat pe un termen de 3 (trei) ani și nu va fi executată dacă condamnatul în termenul de probă nu va comite noi infracțiuni, totodată informându-l pe Andrițcu Ruslan că la schimbarea domiciliul să comunice prealabil în scris despre aceasta organului care exercită controlul asupra comportamentului lui.

S-a admis parțial acțiunea civilă depusă de Ghinchevici Ion, reprezentantul legal al părții vătămate Xxxxxx, și Galina Ghinchevici, prin care a solicitat încasarea din contul lui Andrițcu Ruslan în beneficiul lui Xxxxxx a prejudiciului biologic în sumă

de 500 000 lei, încasarea din contul lui Andrițcu Ruslan în beneficiul solidar a lui Ghinchevici Ion și Ghinchevici Galina a prejudiciului material în sumă de 54 234,82 lei, încasarea de la Andrițcu Ruslan în beneficiul solidar a lui Ghinchevici Ion, Ghinchevici Galina și Xxxxxx a prejudiciului moral în sumă de 700 000 lei.

S-a încasat de la Andrițcu Ruslan în beneficiul lui Xxxxxx suma de 50 000 (cincizeci mii) lei în calitate de despăgubire pentru vătămare (prejudiciul biologic).

S-a încasat de la Andrițcu Ruslan în beneficiul solidar a lui Xxxxxx, Ghinchevici Ion, și Ghinchevici Galina, prejudiciul moral în sumă de 50 000 (cincizeci mii) lei.

În rest, acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.

Prin sentință s-a dispus soarta corpurilor delictive.

S-a dispus a încasa din contul lui Andrițcu Ruslan, în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare suma de 24 358 lei (douăzeci și patru mii trei sute cincizeci și opt) lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, la 05 octombrie 2019, aproximativ ora 11:45, Andrițcu Ruslan, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în timp ce conducea pe traseul central din s. Oxentea, raionul Dubăsari, mijlocul de transport de model „Xxxxxx”, cu n/î XXXXXX, fiind în preajma Oficiului medicilor de familie, ignorând prevederile Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 357 din 13.05.2009 și anume: pct. 10. 1) lit. b) „Persoana care conduce un vehicul trebuie: să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum”, pct. 14. lit. a) - Conducătorului de vehicul îi este interzis: „să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase, care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere”, pct. 45. 1) - „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră”, pct. 46. - „Conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, ...”, a tamponat, din imprudență, pietonii minori Xxxxxx și Botnari Ion, cauzându-le diverse leziuni corporale.

Astfel, potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 201902P3444 din 08 octombrie 2019 s-a constatat, că la examinarea medico-legală a cet. Botnari Ion, s-a depistat excoriații și edem echimotic la nivelul feței, excoriație la nivelul genunchiului stâng, care se califică ca vătămări corporale neînsemnate. Conform raportului de expertiză judiciară nr. 201916D0245 din 12 noiembrie 2019 s-a stabilit, că la examinarea medico-legală a cet. Xxxxxx, au fost depistate leziuni corporale

sub formă de traumă acută cranio - cerebrale, închisă. Contuzie cerebrală gravă. Multiple focare, contuzie hemoragice intracerebrale. Edem cerebral postraumatic. Comă gr. 2-3, Fractură fără deplasare a femurului drept, excoriații pe corp, care au fost produse cu un corp contondent sau la lovirea de acesta posibil în timpul și circumstanțele indicate sunt periculoase pentru viața și se califică ca vătămare corporală gravă.

Potrivit tichetului „Drager Alcotest 6810”, în rezultatul testării alcoolscopice a cet. Andrițcu Ruslan, efectuată la fața locului, s-a constatat că concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat era de 0,34 mg/l, ce potrivit prevederilor art. 134¹² Cod penal constituie stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. procurorul în Procuratura raionului Dubăsari, Gherb Vitalie, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa de 5 ani și 4 luni închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, cu executare în penitenciar de tip deschis.

Apelantul a invocat că, instanța de fond a omis scopul pedepsei care primordial trebuie să restabilească echitatea socială și să prevină săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și a altor persoane, iar aplicarea art. 90 Cod penal, în speță, va duce la încurajarea pe viitor a săvârșirii infracțiunilor similare și de către alte persoane.

Or, prima instanță nu a dat apreciere faptului că inculpatul nu este prima dată în conflict cu legea penală și careva concluzii pozitive nu și-a făcut, continuând să săvârșească infracțiuni.

Deși, anterior inculpatul nu a fost condamnat, el a comis o infracțiune ce are relevanță, prin ordonanța din 30.06.2016, în privința lui Andrițcu R. fiind încetată urmărirea penală în cauza penală nr. 2016130145 privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, cu tragerea la răspundere contravențională în baza art. 55 Cod penal, cu aplicarea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale, iar în prezent acesta este cercetat pentru o faptă infracțională de săvârșire a accidentului rutier, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului doar îl va favoriza să săvârșească în viitor acțiuni similare, iar de către alte persoane va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție.

Totodată, pedeapsa stabilită nu-i va crea inculpatului careva incomodități și doar îl va instiga să mai comită infracțiuni, doar pe viitor să fie mai prudent și să nu comită „greșelile” care le-a admis și datorită cărora acțiunile acestuia au fost deconspirate.

Deci, sentința este ilegală, pedeapsa principală stabilită inculpatului fiind una blândă în raport cu acțiunile pe care le-a comis, inclusiv, având în vedere personalitatea acestuia.

La fel, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este neîntemeiată și individualizată contrar prevederilor art. 61 Cod penal și nu-și va atinge scopul de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și din partea altor persoane, iar scopul educativ și preventiv al pedepsei poate fi atins doar prin aplicarea pedepsei cu închisoarea.

În același timp, la stabilirea pedepsei urmează a se ține cont de faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă, se caracterizează negativ, anterior, în anul 2016, a comis o infracțiune de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, procesul fiind încetat cu tragerea lui la răspundere contravențională conform art. 55 Cod penal, în speță a comis infracțiunea în stare de ebrietate produsă de alcool, cu grad avansat, a comis infracțiunea în centrul unei localități, accesibil publicului larg, inclusiv minorilor, în nemijlocita apropiere a instituțiilor de stat - primărie, farmacie, magazine alimentare, poștă.

3.2. avocata Crîșmari Natalia și părțile civile Ghinchevici I., Ghinchevici G., la fel, au declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea civilă să fie admisă integral.

Apelații au indicat că din materialele cauzei a fost constatată cu certitudine legătura causală între răspunderea penală a inculpatului și răspunderea delictuală a acestuia, iar repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune lui Xxxxx, Ghinchevici I. și Ghinchevici G. are caracter cert, a fost produs în realitate și a fost evaluat la stabilirea faptei infracționale. Certitudinea prejudiciului material efectiv cauzat părții civile se deduce din fapta infracțională stabilită, mărimea prejudiciului fiind confirmată prin bonurile de plată, fiind stabilit că inculpatul a cauzat un prejudiciu material exprimat prin cheltuieli pentru: tratamentul medical, produse alimentare, scutece - 27.834,82 lei, cărucior - 7000 lei, cheltuieli de transport - 7400 lei și cheltuieli legate de pierderea salariului mamei copilului - 14.000 lei, în total în sumă de 56.234,82 lei.

De asemenea, nu este corectă estimarea prejudiciului biologic la suma de 50.000 lei, or, potrivit certificatului de încadrare în grad de dizabilitate seria/nr C38380400882 în privința lui Xxxxx, raportului nr. 411 din 25.02.2020, a fost stabilit grad sever de dizabilitate. Gradul de dizabilitate a fost stabilit până la 01.02.2022. Deci, a fost constatată cu certitudine că copilului i-a fost cauzat un prejudiciu biologic care nu mai necesită a fi reexaminat, iar traumele sănătății sunt severe, deoarece au adus la nemișcarea corporală a părții vătămate.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 201916D0245 din 12.11.2019, la examinarea lui Xxxxx, au fost depistate leziuni corporale sub formă de traumă acută cranio-cerebrală, închisă. Contuzie cerebrală gravă. Multiple focare contuzive hemoragice intracerebrale. Edem, cerebral posttraumatic. Comă grad - 3. Fractură fără deplasare a femurului drept, excoriații pe corp, care au fost produse cu un corp contondent sau la lovirea de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate, sunt periculoase pentru viață și se califică ca vătămare corporală gravă.

În urma traumelor primite, Xxxxx a fost internat în spitalul ÎMSP Institutul mamei și Copilului, unde, pe perioada 05.10.2019 - 07.11.2019, în condiții de staționar, a primit tratamentul medical pentru afecțiunile sănătății cu diagnosticul: „Leziune traumatică intracraniană cu comă prelungită (S067)TA.TCCI. Contuzie cerebrală gravă. Multiple focare contuzive hemoragice intracerebrale. Fractura diafizei femurale (S723). Hemoragie și hematom comolicannd un act medical de diagnostic și tratament, neclasate în alte locuri (T810), Tetraplegia spastică (G824), Edem cerebral (G936), unde a primit tratament chirurgical, anestezie generală, tratament în secție de reanimare/terapie intensivă, RTI chirurgicală, tratament medicamentos, cu evoluția bolii cu ameliorare, starea pacientului satisfăcătoare.

După primirea acestui tratament, fiind externat, ameliorarea stării sănătății esențiale nu a avut loc. Conform înscrierii medicului de familie din 21.11.2019, la vizita copilului acasă, a stabilit că copilul nu vorbește, este ținut la pat și a susținut diagnosticul Leziune traumatică intracraniană cu comă prelungită, TCCA, Contuzie cerebrală gravă, fractura diafizei femurale, tetrapareză spastică edem cerebral, recomandând tratament, îngrijire străină, controlul la ortoped și neurolog.

În perioada 03.02.2020 - 21.02.2020 a fost internat la Centrul Republican de Reabilitare pentru copii cu diagnosticul: „Tetrapareză mixtă. Tremor de intenție stare după TCC. Contuzie cerebrală gravă. Dereglări de vorbire. Fractură os femural pe dreapta, Sm. neurotic, cu recomandările de supraveghere, gimnastică curativă zilnică, ședințe de psihostimulare, activități logopedice, curs repetat programat, medicamente”.

Conform art. 2033 alin. (1) Cod civil, în cazul vătămării integrității corporale sau altei vătămări a sănătății, pe lângă repararea prejudiciului patrimonial și celui moral, se va plăti despăgubire separată pentru însași vătămare (prejudiciul biologic).

Or, prejudiciul biologic cauzat lui Xxxxx se dovedește prin raportul de expertiză medico-legală nr. 201916D0245 din 12.11.2019, prin care s-a stabilit cauzarea vătămării corporale grave, iar ca consecință, pierderea capacității vitale de a merge și vorbi, prejudiciul biologic fiind estimat la suma de 500.000 lei.

În același timp, instanța de fond a stabilit un quantum care nu reprezintă pe deplin suferințele morale suportate de toți membrii familiei, or, în urma traumei cauzate copilului, acesta suportă suferințe psihice enorme, precum și dureri fizice, părinții fiind în stare psihologică de stres continuu, suportând suferințele psihice cauzate în urma acțiunilor inculpatului, împrejurări în care urmează a încasa din contul inculpatului în beneficiul solidar al membrilor familiei Ghinchevici prejudiciul moral în mărime de 700.000 lei.

3.3. Totodată nefiind de acord cu sentința a contestat-o cu apel și avocatul Ipatii Denis, acționând în numele inculpatului Andrițcu Ruslan, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, cu respingerea cererii privind încasarea cheltuielilor judiciare în beneficiul statului și a cererii privind încasarea prejudiciului moral în beneficiul lui Ghinchevici I. și Ghinchevici G.

Apelantul a invocat că, potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1- C-4866, viteza de deplasare a automobilului condus de inculpat era în limita prevăzută de lege, iar părțile vătămăte Xxxxx și Xxxxx au trecut drumul într-un loc nepermis traversării și au început traversarea imediat după ce, tot în sensul lor de deplasare, a trecut un tractor cu remorcă, fapt ce a făcut imposibilă observarea lor de către Andrițcu R.

Potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului, deteriorărilor de pe automobilul implicat în accident și expertizei medico-legale nr. 34/12/1-R-243, se atestă cu certitudine că partea vătămătată Xxxxx nu a fost tamponat de către automobil, dar acesta a lovit în partea lateral stângă automobilul, iar în urma acestei lovituri tangențiale, el a fost aruncat jos și, în rezultat, i-au apărut leziunile corporale, iar toate aceste circumstanțe demonstrează faptul că inculpatul nu a avut posibilitatea fizică de a evita accidentul.

Totodată, la stabilirea pedepsei, prima instanță a omis un șir de circumstanțe atenuate fapt ce a dus la o individualizare eronată a pedepsei, or, inculpatul nu s-a eschivat nicio dată de la cerințele organului de urmărire penală și a oferit toată informația cunoscută, după producerea accidentului, a acordat primul ajutor părții vătămăte și a contactat serviciul 112, are un loc de muncă stabil, se caracterizează pozitiv, nu are antecedente penale și niciodată nu a avut probleme cu organele de drept, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, s-a căit sincer și regretă mult cele comise, precum și are mari retrairi de ordin psihologic, este căsătorit, a săvârșit pentru prima dată o infracțiune, are la întreținere doi copii minori și părinții pensionari. Însă, aceste circumstanțe nu au fost reținute de instanța de fond, pedeapsa stabilită inculpatului fiind prea aspră.

Pe lângă aceasta, este nefondată dispunerea încasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, deoarece toate expertizele au fost dispuse de către organul de urmărire penală, rapoartele de expertiză fiind efectuate în baza ordonanțelor organului de urmărire penală, fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, iar conform art. 75 alin. (3) al Legii nr. 68 din 14.04.2016, cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat.

La fel, este neîntemeiată și dispunerea încasării prejudiciului moral din contul inculpatului în beneficiul lui Ghinchevici I. și Ghinchevici G., or, sumele dispuse a fi încasate nu au un suport probant, deoarece Ghinchevici G. nu are niciun statut procesual în cauza penală, iar Ghinchevici I. este reprezentantul legal al părții vătămăte. Mai mult, Ghinchevici I. și Ghinchevici G. nu au fost recunoscute în calitate de părți civile pentru a avea careva pretenții patrimoniale față de inculpat, în legătură cu acțiunile sale.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2020, apelurile avocatului Ipatii Denis, avocatei Crîșmari Natalia și a părților civile Ghinchevici I. și Ghinchevici G., au fost respinse ca nefondate.

A fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința în partea individualizării pedepsei și prejudiciului moral și a fost pronunțată în această parte o nouă hotărâre.

Lui Andrițcu Ruslan, recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (4) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă de 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, termenul executării pedepsei urmând a fi calculat din momentul reținerii acestuia.

De la Andrițcu R. s-a încasat în beneficiul lui Ghinchevici I. prejudiciul moral în mărime de 250.000 lei.

În rest, sentința atacată a fost menținută.

5. Avocatul Ipatii Denis a declarat recurs ordinar, în numele inculpatului, în care a solicitat casarea deciziei menționate și menținerea sentinței instanței de fond.

6. Potrivit deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 iulie 2021 s-a admis recursul ordinar declarat de avocatul Ipatii Denis, s-a casat total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2020, în privința inculpatului Andrițcu Ruslan, și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. Andrițcu Ruslan urmând a fi eliberat din penitenciar, dacă nu execută alte hotărâri judecătorești.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2022, a fost respins ca nefondat apelul avocatului în numele inculpatului Andrițcu Ruslan.

A fost admis apelul procurorului, și în parte apelul părților vătămate Ghinchevici Galina și Ghinchevici Ion, casată parțial sentința Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 29.09.2020, în partea stabilirii pedepsei și acțiunii civile în partea prejudiciului moral și a fost pronunțată o nouă hotărâre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță.

Lui Andrițcu Ruslan, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa de 3 (trei) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, fiind exclusă aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, urmând ca Andrițcu Ruslan să execute pedeapsa cu închisoare în penitenciar de tip deschis.

A fost admisă acțiunea civilă și s-a dispus încasarea de la Andrițcu Ruslan în beneficiul părților vătămate Ghinchevici Galina și Ghinchevici Ion prejudiciul moral în mărime de 300000 (trei sute) mii lei.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

7.1. În motivarea soluției date, instanța de apel a reținut că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului Andrițcu Ruslan care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală dată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Examinând probatorul administrat, instanța de apel a considerat dovedită pe deplin în afara dubiilor rezonabile vina inculpatului Andrițcu Ruslan prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile părții vătămate minore Xxxxx(f. d. 47, vol.I); martorului Ghinchevici Galina (f. d. 38, 45, vol. I), martorului Ghinchevici Ion (f.d. 44, vol.I); martorului Bordus Nicolae (f. d. 53, vol.I); martorului Curbet Eugeniu (f. d. 54, vol.I); martorului Rusu Nicolae (f. d. 183, vol. I.); martorului Sîrghi Grigore (f. d. 184, vol.I), precum și actele materiale scrise.

Apreciind probele pe cauza penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând concomitent argumentele din rechizitoriu în raport cu probele cercetate în cadrul ședinței de judecată, instanța de apel a constatat că instanța de fond a stabilit corect situația de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Andrițcu Ruslan încadrarea juridică corespunzătoare, art.264 alin.(4) Cod penal, după semnele calificative *„încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății, săvârșită în stare de ebrietate alcoolică”*.

Potrivit textului apelului înaintat de acuzatorul de stat, s-a invocat că pedeapsa stabilită, cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal este una prea blândă, care nu corespunde cu gravitatea infracțiunii săvârșite, cu consecințele survenite în rezultatul comiterii infracțiunii, cu rezonanța socială a acesteia, și nu este echitabilă în coraport cu valorile sociale lezate.

Analizând temeiul nominalizat în raport cu motivele invocate în apel, instanța de apel a constatat că acesta își găsește confirmarea la judecarea apelului declarat de acuzatorul de stat, existând motive temeinice de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea individualizării și stabilirii pedepsei.

La stabilirea și individualizarea pedepsei aplicate lui Andrițcu Ruslan instanța de apel, având în vedere argumentele invocate în apelul declarat în coraport cu circumstanțele constatate a reținut că, la stabilirea pedepsei, instanța ține cont de prevederile art.75 Cod penal.

Instanța de apel a considerat că, instanța de fond eronat a reținut că este posibilă corectarea inculpatului fără izolarea acestuia de societate, or doar condamnarea reală la pedeapsă privativă de libertate, ar atinge scopul pedepsei penale stabilite în art. 2, 61 Cod penal.

La stabilirea pedepsei inculpatului Andrițcu Ruslan, instanța de judecată nu a ținut cont de prevederile art. 61 Cod penal alin. (1) Cod penal.

Verificând chestiunea individualizării pedepsei penale, în privința inculpatului Andrițcu Ruslan, instanța de apel a reținut că, la stabilirea pedepsei instanța de fond nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile menționate, eronat aplicând prevederile art.90 Cod penal, fapt ce a fost corectat de către instanța de apel.

La stabilirea pedepsei, instanța de fond a ținut cont că inculpatul a comis o infracțiune gravă, care se pedepsește cu închisoare de la 4 la 8 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, că a recunoscut pe deplin vinovăția și s-a căit de cele comise, că nu au fost stabilite circumstanțe agravante, de efectele art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, concluzionând că acestuia urmează a-i fi stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În același timp, având în vedere atitudinea inculpatului în cursul procesului penal, că se caracterizează pozitiv, are la întreținere doi copii minori, instanța a conchis că scopul pedepsei poate fi atins fără executarea acesteia, cu dispunerea suspendării condiționate a executării ei, conform prevederilor art. 90 Cod penal.

În speța de referință, instanța de apel a reținut că obiect al contestării hotărârii judecătorești, în instanța de apel, constituie termenul pedepsei, precum și revocarea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, care reglementează suspendarea condiționată a executării pedepsei la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani, pentru infracțiunile săvârșite din imprudență.

Potrivit art.16 alin.(4) Cod penal, infracțiunea comisă de către inculpatul Andrițcu Ruslan este calificată ca una gravă.

Instanța de judecată a reținut drept circumstanțe atenuante conform art.76 Cod penal recunoașterea vinovăției de către inculpat, pe când circumstanțe agravante conform art.77 Cod penal, în privința inculpatului nu au fost stabilite.

Sancțiunea normei penale prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 4 la 8 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Prin urmare, inculpatul Andrițcu Ruslan este condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, și prin reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, au fost stabilite noile limite de pedeapsă sub formă de închisoare, de la 2 ani 8 luni până la 5 ani 4 luni.

Totodată, la stabilirea mărimii pedepsei, instanța de apel a luat în considerație faptul că inculpatul a recunoscut pe deplin vinovăția, se căiește de cele comise, la evidența medicului psihiatru sau narcolog nu se află, astfel stabilindu-i lui Andrițcu Ruslan o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei cu închisoarea în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

După cum s-a constatat la caz, partea acuzării contestă și aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art.90 Cod penal, considerând că pedeapsa aplicată a fost incorect individualizată.

Reieșind din materialele cauzei și conținutul sentinței de condamnare, de fapt instanța, contrar art. 75 Cod penal, nu a luat în considerație principiile de individualizare a pedepsei, gravitatea faptei, care face parte din categoria

infracțiunilor grave, de consecințele survenite, că partea vătămată minoră a suferit vătămări corporale grave, iar natura leziunilor cauzate împiedică deplasarea în spațiu de sine stătător a acestuia în urma accidentului rutier. De asemenea, instanța nu a dat apreciere nici faptului că inculpatul conducea mijlocul de transport în stare de ebrietate, de fapt acesta încălcând flagrant cerințele Regulamentului circulației rutiere. În aceste circumstanțe aplicarea față de inculpat a pedepsei neprivative de libertate contravine prevederilor art. 61 alin. (2) Cod penal, deoarece pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane, astfel nu v-a asigura atingerea scopului legii penale.

Astfel, circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea incriminată, a determinat instanța de apel să conchidă asupra incorectitudinii aplicării instituției suspendării condiționate a executării pedepsei față de Andrițcu Ruslan.

În prezenta cauză, instanța de apel, a găsit întemeiate motivele apelului declarat și a constatat că concluzia primei instanțe precum că corijarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea prevederii art. 90 Cod penal - condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, a fost una eronată și neîntemeiată, motiv din care a considerat oportun de a o exclude.

În speță, reieșind din soluția adoptată de instanța de fond, s-a constatat că la stabilirea și aplicarea pedepsei în privința inculpatului, prima instanță nu a ținut cont de scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61 și 75 Cod penal, nu au ținut seama de circumstanțele reale ale cauzei, circumstanțe care fiind analizate, per ansamblu, nu permit instanței stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării ei.

Astfel, instanța de apel a considerat că modalitatea de executare a pedepsei aplicate în privința inculpatului, nu este echitabilă în raport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile produse și rezonanța socială a acesteia.

Mai mult, instanța de apel a specificat că, așa cum rezultă din textul sentinței, instanței de fond și-a motivat dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate inculpatului menționând că dânsul se poate corija fără a executa real pedeapsa închisorii, ceea ce instanța de apel a considerat că e o concluzie pripită și eronată, care nu poate fi menținută.

În atare situație, reieșind din cele relevate instanța de apel a statuat asupra faptului că în cauza supusă judecării, la etapa examinării cauzei în prima instanță, instanța a individualizat eronat pedeapsa stabilită în privința inculpatului.

Astfel, instanța de apel a considerat că lui Andrițcu Ruslan urmează să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Instanța de apel a menționat că reieșind din conținutul apelului formulat de către avocatul Ipatii Denis în numele inculpatului împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni

(sediul Dubăsari) din 29.09.2020, rezultă că, sentința primei instanțe este contestată și sub aspectul cheltuielilor de judecată.

Astfel, a solicitat partea apărării respingerea cererii privind încasarea cheltuielilor judiciare în beneficiul statului.

În cadrul procesului penal au fost efectuate următoarele expertize judiciare în cuantum de 24 358 lei:

- raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 201916D0245 din 12.11.2019, în privința lui Xxxxxx în sumă de 320 lei.

- raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 201902P3444 din 08.10.2019, în privința lui Xxxxxx în sumă de 448 lei.

- raportul de expertiză judiciară auto-tehnică nr. 34/12/1-R-4866 din 27.12.2019, în sumă de 3640 lei.

- raportul de expertiză judiciară complexă în domeniile: examinării lacurilor, vopselelor și acoperirilor de vopsea și traseologiei cu nr. 34/12/1-R-243 din 16.04.2020, în sumă de 16800 lei.

- raportul de expertiză judiciară a materialelor și a substanțelor nr. 34/12/1-R-230 din 04.05.2020, însumă de 3150 lei.

În concluzia celor expuse, instanța de apel a conchis că în speță, prima instanță justificat a dispus încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 24 358 lei din contul lui Andrițcu Ruslan, or, la caz nu s-a atestat nici una dintre excepțiile statuate la art.229 Cod de procedură penală, care ar condiționa eliberarea condamnatului de la plata cheltuielilor de judecată.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată de reprezentanții civili ai părții vătămate minore, Ghinchevici Ion și Ghinchevici Galina, prin care se solicită încasarea din contul inculpatului în beneficiul lui Xxxxxx a prejudiciului biologic în mărime de 500.000 lei și în beneficiul solidar a lui Ghinchevici Ion și Ghinchevici Galina a prejudiciului material în sumă de 54.234,82 lei, precum și încasarea în beneficiul solidar a lui Ghinchevici Ion și Ghinchevici Galina și Xxxxxx a prejudiciului moral în mărime de 700.000 lei, instanța de apel a remarcat, că conform art.219 alin.(1)-(4) Codul de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

Reieșind din prevederi legale a art.220 alin.(1)-(2) Codul de procedură penală, art. 2033 alin.(3) Cod civil, art. 2037 Cod civil, în coroborare cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală și materialele cauzei penale și argumentele expuse de Ion Ghinchevici, instanța de apel a conchis că, este probată existența faptului ilicit, cauzarea prejudiciului, legătura cauzală dintre fapta ilicită, prejudiciu și vinovăția inculpatului de comiterea faptei ilicite. În aceste condiții răspunderea civilă pentru prejudiciul material, moral și biologic, o poartă inculpatul Ruslan Andrițcu.

Astfel, cu referire la prejudiciul material în sumă de 54 234,82 lei instanța de apel a constatat că instanța de fond întemeiat a statuat în cadrul examinării acțiunii civile că suma prejudiciului material indicat nu poate fi acoperită integral de volumul de acte confirmatorii depuse de parte, și în cazul pendinte fiind necesar de prezentat informații relevante și exacte privind costul tratamentului, și alte cheltuieli relevante (ex.: alimentare, acțiuni paliative, etc.).

În contextul celor invocate instanța de apel a conchis existența unui anumit prejudiciu, dar având în vedere că partea civilă nu a prezentat suficiente documente confirmative prin care ar atesta exact cuantumul prejudiciului, instanța a fost în imposibilitate de a se expune asupra cuantumului exact a prejudiciului material suferit în urma acțiunilor infracționale a lui Andrițcu Ruslan.

În această ordine de idei, instanța de apel a constatat întemeiată decizia instanței de fond de a admite în principiu acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Cu referire la încasarea prejudiciului biologic, instanța de apel a reținut că, conform raportului de expertiză judiciară nr. 201916D0245 din 12 noiembrie 2019 s-a stabilit, că la examinarea medico-legală a cet. Xxxxxx, au fost depistate leziuni corporale sub formă de traumă acută cranio - cerebrale, închisă. Contuzie cerebrală gravă. Multiple focare, contuzie hemoragice intracerebrale. Edem cerebral postraumatic. Comă gr. 2-3, Fractură fără deplasare a femurului drept, excoriații pe corp, care au fost produse cu un corp contondent sau la lovirea de acesta posibil în timpul și circumstanțele indicate sunt periculoase pentru viața și se califică ca vătămare corporală gravă.

Prin urmare s-a atestat existența unui prejudiciu biologic cert, manifestat prin constatarea vătămării corporale grave la Xxxxxx. Având în vedere vârsta minoră Xxxxxx, a.n.Xxxxxx, natura leziunilor cauzate care împiedică deplasarea în spațiu de sinestătător a acestuia, instanța de apel a considerat rezonabilă încasarea sumei de 50 000 lei de la Andrițcu Ruslan în beneficiul lui Xxxxxx în calitate de despăgubire pentru vătămare (prejudiciul biologic) stabilită de prima instanță.

De asemenea, s-a constatat că partea vătămată minoră, cât și părinții acestuia au suportat suferințe psihice în urma vătămarilor grave suportate de către Ghingheviți Maxim în legătură cu natura leziunilor cauzate care împiedică deplasarea în spațiu de sine stătător a acestuia.

Totodată, soluționând acțiunea civilă formulată, instanța de apel a ținut cont de împrejurările în care s-a produs infracțiunea, comportamentul inculpatului după comiterea acesteia, la aprecierea prejudiciului moral, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție părții vătămate, s-a reținut și faptul că această sumă de bani trebuie să fie într-un quantum rezonabil, să nu reprezinte în același timp și o pedeapsă pentru inculpat, dar și o sursă de îmbogățire pentru partea civilă, și a admis-o parțial, încasând din contul inculpatului în beneficiul lui Ghincheviți Galina și Ghincheviți Ion prejudiciul moral în mărime de 300 000 (trei sute mii) lei,

prejudiciu care este în corespundere cu caracterul și gravitatea suferințelor psihice suportate de aceștia.

8. Împotriva deciziei instanței de apel declară recurs ordinar avocatul Ipatii Denis, în termen, prin care, invocând temeiurile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 11) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei contestate, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs recurentul indică motive similare ca și în cererea de apel descrisă la pct. 3.3 al prezentei decizii și la f. d. 159-161, vol. II, suplimentar invocând temeiurile prevăzute de pct.6), 10) și 11) alin.(l) art.427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege.*

La fel, recurentul menționează că după pornirea urmării penale și examinarea cauzei în primă instanță și apel în pivața lui Andrițcu Ruslan, stare lui de sănătate s-a agravat substanțial, acesta fiind inclus în categoria de dizabilitate 2, fără drept de muncă, ca rezultat al tuberculozei, precum și în repetate rânduri are necesitate de asistență medicală de urgență datorită specificului maladiilor sale, fapt ce în situația condamnării lui cu executare, ar crea un real pericol viața acestuia.

9. Pe marginea recursului declarat, procurorul a depus referință prin care a solicitat inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat. Procurorul a menționat că pedeapsa stabilită de instanța de apel este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante prevăzute la art. 76-77 Cod penal, precum și efectele acestora prescrise în art. 78 Cod penal și prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin. (2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art.422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Recurentul în cererea sa de recurs invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 11) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța de apel a admis grave erori de fapt și de drept, care au afectat soluția instanței de apel, ori s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, sau persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal atestă că motivele invocate de recurent în argumentarea recursului nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

Astfel, Colegiul penal notează că prin hotărârea adoptată instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul declarat de către avocat, întemeindu-și soluția în baza probelor cercetate și apreciate de prima instanță, verificate corect de instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, descrise și analizate în decizia sa (f. d. 19-47, vol. III).

La fel, Colegiul penal conchide că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția, motivarea soluției fiind în corespundere cu dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus clar, instanța just constatând că prin probele administrate se demonstrează vinovăția inculpatului Andrițcu Ruslan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, întemeiat fiind pronunțată o nouă hotărâre prin care lui Andrițcu Ruslan, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa de 3 (trei) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, fiind exclusă aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, urmând ca Andrițcu Ruslan să execute pedeapsa cu închisoare în penitenciar de tip deschis. A fost admisă acțiunea civilă și s-a dispus încasarea de la Andrițcu Ruslan în beneficiul părților vătămate Ghinchevici Galina și Ghinchevici Ion prejudiciul moral în mărime de 300000 (trei sute) mii lei.

În același timp, Colegiul penal constată că recurentul este de acord cu starea de

fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte.

Totodată, argumentul recurentului precum că „*au fost ignorate indicațiile Curții Supreme de Justiție în decizia din 05.07.2021, a agravat situația persoanei*”, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat și declarativ, și reține că instanța de apel a respectat indicațiile instanței de recurs, pronunțând o soluție legală și întemeiată, totodată nefiind agravată situația inculpatului în propriul apel, la caz fiind declarat și apelul procurorului.

În acest sens, se atestă că instanța de apel nu a comis vreo eroare de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea și corectitudinea deciziei contestate, instanța de apel just a pronunțat o hotărâre nouă, din care considerente în speță nu este incident temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În continuare, Colegiul penal invocă că nici temeiul pentru recurs prevăzut în art.427 alin. (1) pct.10) Cod de procedură penală, nu s-a confirmat în cauză, întrucât instanța de apel i-a aplicat inculpatului Andrițcu Ruslan, recunoscut vinovat în baza art.264 alin.(4) Cod penal, cu aplicarea art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, pedeapsa echitabilă sub formă de 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

De asemenea, Colegiul penal consideră că instanța de apel a efectuat o temeinică individualizare a pedepsei aplicate inculpatului Andrițcu Ruslan, atât sub aspectul naturii cât și al cuantumului acesteia, fiind respectate criteriile generale prevăzute în art.75 Cod penal.

Totodată, Colegiul penal consideră că instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 6, 7, 61, 75 Cod penal, aplicând pedeapsa corect individualizată în raport cu prevederile legii penale, care reglementează pedeapsa, scopul acesteia și individualizarea ei.

Instanța de apel corect a pronunțat o nouă hotărâre și în partea stabilirii pedepsei, reieșind din faptul că inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, se căiește de cele comise, a comis o infracțiune gravă, inculpatul s-a aflat în stare de ebrietate la volanul automobilului, încălcând flagrant cerințele Regulamentul Circulației Rutiere, mai mult ca atât că prin infracțiune s-au produs și urmări grave și anume vătămări corporale grave care împiedică deplasarea în spațiu de sine stătător a părții vătămate minore, Xxxxxx, prin urmare instanța de apel a aplicat o pedeapsă echitabilă inculpatului Andrițcu Ruslan și proporțională faptelor comise.

Așadar, Colegiul penal reține, că inculpatul a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni în domeniul transporturilor, prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal, cauza fiind examinată în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, în acest caz, trebuie luate în vedere, în egală măsură persoana inculpatului și respectiv, reeducarea și reintegrarea sa socială, cât și dimensiunea

fenomenului infracțional și așteptările societății față de mecanismul justiției penale, pentru a realiza o proporționalitate reală între aceste aspecte.

Potrivit alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale (f. d. 108, vol. II), solicitare care a fost admisă de către instanță (f. d. 133, vol. II), beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Sanțiunea art. 264 alin. (4) Cod penal, prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 4 la 8 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, calificându-se conform art. 16 Cod penal, ca infracțiune gravă.

Prin urmare, învederând prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, care sânt valabile în cazul dat pentru inculpatul Andrițcu Ruslan, prin decizia instanței de apel a fost pronunțată o nouă hotărîre prin care lui Andrițcu Ruslan, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa de 3 (trei) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, fiind exclusă aplicarea prevederilor art.90 Cod penal. Respectiv, limitele acestei pedepse fiind reduse cu o treime, constituind astfel de la 2 ani 8 luni pînă la 5 ani 4 luni. În prezenta speță, inculpatului pentru comiterea infracțiunii imputate, prin prisma alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsă cu închisoare pe un termen de 3 ani, închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis.

Conform alin. (1) art. 75 Cod penal, persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal, aplicate prin prisma prevederilor alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Raportând cele menționate la cazul supus judecării, instanța de recurs consideră că, în mod just instanța de apel a pronunțat o nouă hotărîre, prin care inculpatului i-a fost aplicată pedeapsa reală cu închisoare, motivând corespunzător temeiurile neaplicării pedepsei cu închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, pe o perioadă de probațiune.

Astfel, în viziunea Colegiului penal, în prezenta cauză penală, instanța de apel just a ținut cont de faptul că, inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă; la evidența medicilor narcolog și psihiatru nu se află; atitudinea inculpatului față de fapta comisă

și procesul desfășurat - se căiește de cele comise, a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, fapt ce a găsit reflectare asupra termenului de examinare a cauzei; circumstanțe atenuante - recunoașterea vinovăției. La caz, circumstanțe agravante prin prisma art. 77 Cod penal, nu s-au identificat.

La fel, Colegiul penal relevă, că conform art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, *ea poate* dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Deci, o condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 Cod penal constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei *poate fi atins* chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În contextul dat, instanța de recurs, totuși precizează, că prin îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocație a acestuia la această măsură de individualizare judiciară a pedepsei.

Ținând cont însă, de prevederile legale enunțate mai sus, Colegiul penal consideră întemeiate considerentele instanței de apel că, în prezenta cauză, nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare în privința inculpatului, acesta fiind în stare de ebrietate la volanul automobilului, încălcând flagrant cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, cauzându-i părții vătămate Xxxxxx vătămări corporale grave care împiedică deplasarea în spațiu de sine stătător a părții vătămate minore.

Reieșind din circumstanțele expuse, Colegiul penal constată că instanța de apel a argumentat pe deplin motivele pentru care a exclus aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. Din care considerent, instanța de recurs respinge ca neîntemeiate afirmațiile, precum că instanța de apel nu a motivat suficient imposibilitatea aplicării unei pedepse solicitate de partea apărării.

În atare împrejurări, Colegiului penal consideră, că instanța de apel a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și a aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect și în așa fel, încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Astfel, Colegiul statuează, că pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Vizavi de aprecierea quantumului prejudiciului moral, care după opinia recurentului este neîntemeiat, instanța de recurs apreciază despăgubirea în valoare de 300000 lei este una compensatorie.

Astfel, conform art. 219 alin. (4), 220 alin. (3), 387 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 2037 Cod civil, la evaluarea quantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, etc. Hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil. O dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Totodată, este important de a specifica că, instanța de apel, la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, a luat în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice și fizice, cât și datele obiective care certifică acest fapt, precum și alte circumstanțe subsidiare, cum sunt situația persoanei care poartă răspunderea pentru cauzarea prejudiciului moral.

Față de cele ce preced, instanța de recurs menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daune materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

Argumentul recurentului ca „*nu sunt de acord cu dispunerea încasării prejudiciului moral din contul lui Andrițcu Ruslan în beneficiul lui Ghinchevici Ion și Ghinchevici Galina*”, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat și menționează că instanța de apel corect a admis acțiunea civilă și a dispus încasarea de la Andrițcu Ruslan în beneficiul părților vătămate Ghinchevici Galina și Ghinchevici Ion prejudiciul moral în mărime de 300000 mii lei, prejudiciu care este în corespundere

cu caracterul și gravitatea suferințelor psihice suportate de aceștia, totodată luându-se în considerație că sumele încasate cu titlu de prejudiciu moral nu reprezintă prețul pentru suferințele fizice sau psihice, care de cele mai dese ori sunt inestimabile, ci reprezintă o reparație stabilită din perspectiva consecințelor în plan personal și social.

Prin urmare, Colegiul penal menționează că din materiale cauzei s-a stabilit cu certitudine că prin acțiunile inculpatului s-au cauzat daunele constatate supra, instanța de recurs ordinar fiind solidară cu decizia instanței de apel, care este legală și întemeiată și în privința prejudiciului moral.

Argumentul avocatului că „*Ghinchevici Ion nu a fost recunoscut în calitate de parte civilă pentru a avea careva pretenții patrimoniale față de Andrițcu Ruslan*”, Colegiul penal la fel îl consideră neîntemeiat și reține că potrivit ordonanței din 13 mai 2020, Ghinchevici Ion a fost recunoscut ca parte civilă pe dosarul dat (f. d. 17-18, vol.II).

Totodată, argumentul avocatului că „*nu sunt de acord cu dispunerea încasării cheltuielilor de judecată din contul inculpatului*”, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat și menționează că instanța de apel s-a expus detaliat la pct. 28 din decizie, luând în considerație dispozițiile art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală, care reglementează eliberarea de la plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, temei de a interveni în decizia atacată nu există.

La fel, Colegiul penal atestă că motivele invocate de recurent în cererea de recurs, sunt în majoritate similare cu cele invocate în apel, descrise în pct. 3.3 a prezentei decizii și la f. d. 159-161, vol. II, în privința cărora instanța de apel în decizia sa (f.d. 42- 43, vol. III), s-a expus motivat, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, or instanța de apel s-a expus în decizia sa, argumentat asupra chestiunilor esențiale invocate în apelul declarat de avocatul Ipatii Denis în numele inculpatului, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Referitor la temeiul de casare prevăzut de pct.11 alin.(1) art.427 Cod de procedură penală invocat de recurent, Colegiul penal menționează că este unul neîntemeiat și declarativ și nu este incident speței date, recurentul nu a descris concret cu ce anume nu este de acord.

Colegiul penal nu acceptă nici motivele invocate în recursul ordinar cu privire la ignorarea și încălcarea art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a

Libertăților Fundamentale, considerându-le nerelevante pentru speța dată, decizia instanței de apel fiind corect motivată.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursul declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

11. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Ipatii Denis în numele inculpatului Andrițcu Ruslan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2022, în cauza penală privindu-l pe **Andrițcu Ruslan Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **17 noiembrie 2022.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie